

Malik Əhmədoğlu-50

Yarım əsrin yarısı Qarabağda...

Məmmədov Malik Əhməd oğlu 1968-ci il sentyabrın 1-də Cəbrayıl rayonunun Dağtumas kəndində anadan olub. BMMT-nin Klub Tədbirləri Rejissorluğu fakültəsini bitirib. "Ölməyə qoymayın ümidlərimi", "Bir də baxacağmı gözüm dağlara", "Sevincim, qədim vətən", "Söz görək deyilsin öz zamanında" adlı şeirlər, "İtirilmiş ömür" hekayələr, "Dağtumas şəhidləri" adlı publisistika və şeirlərdən ibarət kitabların müəllifi, həmçinin çoxsaylı almanaxların həmmüəllifidir. Respublika səviyyəli qəzet və jurnallarda çap olunub. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür. Dirili Qurbani Məclisinin üzvü və təşkilatı işlər rəhbəridir. "Qızıl qələm" mükafatçısıdır.

Sentyabrın 1-də 50 yaşını tamam edirsən, Malik. Beləcə, ömrün-günün 50 ilini yola verə-verə, yelə verə-verə geridə qoyursan. 50 il yarım əsrdir. Ona görə bu əsrin yarısı olan əlli yaşı yola verə-verə geridə qoydun deyirəm ki, illərin ağzını sanki boş buraxdıq, heç hardan gəldi, hardan keçdi, bilmədik də. Ona görə bu əsrin yarısına bərabər olan 50 ili yelə verdik ki, bu yarım əsrin tən yarısını, düz 25 ilini doğulduğumuz Cəbrayılısız, Dağtumasız yaşadığa, elə bilirəm ki, elə bu dövrü-zamanı boş-boşuna yelə-küləyə verib yaşadığ. Əgər vətənsiz yaşamağa yaşamaq demək olarsa. Yel apardı, külək-qasırğa çəkib apardı vətənsiz ömrümüzün 25 ilini-əsrimizin bir çərəyini (dördüdə birini).

Malik, sənənlə mənə uşaqlığım, qayğısız-qüssəsiz məktəb illərimiz bir dövrə olub, sən bir sinif məndən yuxarıda oxuyurdun. Yəni bu, o deməkdir ki, sən məndən bir yaş qabaqda gedirsən və gələn il qismət olsa, bu yarım əsrlik vaxtın həyəcan təbili mənə də ömrümün qapısını döyəcəkdir! Yaman həyəcanlanıram, Malik! Elə bil yuxuda idim, mənə tərpəlib ayıldın bu əlli yaşın gəlişi ilə! Niyə belə tez gəlib yetişdi bu vaxt beləcə. Yoxsa əlinə daşımı, dəyənəkmi, çomaqımı götürüb bu illərin üstünə düşdün, bu illəri qovalaya-qovalaya gətirib bu həddə çıxartdın?!. Əlli illik yaşı belə tez haxladın. Yoxsa bu illərin səmənd ürgəsini minib cavanlıq eşqi ilə o tərəf-bu tərəfə cövlan elədin, gənclik eşqi-enerjisi ilə havalanıb dördnala çapdın bu illəri, bu illəri beləcə tez yorub-yortdun, beləcə tez bu əlli ilin axırına çıxdın? Amma yox, bəlkə də dövrümüz elm-texnika, kompüter əsridir, heç at da qələt edib bu sürətlə gəlib çatdırmazdı bizi bu tezlikdə bu əlli ilin astanasına. Yəqin ki, uçan boşqab, ya raket-filan minibmişsən ki, səni bu cür sürətlə gətirib çatdırdı yarım əsrin qovşağına... Hər nədirsə, inana bilmirəm bu 50 ilin quş qanadla gəlib tez ötməsinə. Amma fakt faktlığında qalır. Görünür, elmin-texnikanın sürətli inkişafı təbiiyə də eyni cür rezonans doğurur, illər, fəsilər də öz gəlişlərini-gedişlərini zamanənin gərilişinə uyğun tezləşdirirlər. Bu səbəbdən də özümüzdən xəbərsiz illər də ömrümüzdən beləcə tez ötüşüb aradan çıxır. Yadıma Xalq şairi Məmməd Arazın misraları düşdü:

Ömür də bir borcdu əlli il, yüz il,
Bədbəxtidir az yazıb çox yaşayanlar
Şair dost,ömrünü yaşından deyil,
Yazdığı nəğmənin ömründə axtar

Sənin də qismətinə azdan-çoxdan yazı-pozu əhli olmaq düşdü, Malik. Misralarınla el şənliklərində tamada kimi bülbül kimi ötdün, elinin-obanın bütün məclislərində göründün, özünü göstərdin. Məncə, rəsmi Xalq şairi olmaqdan başqa, bir də var rəsmən xalqının-elinin şairi olmaq. Bu, o deməkdir ki, bir yazan kimi, qələm adamı kimi xalqının, el-obanın içində oldun, xeyir-şərində yaxından iştirak etdinsə, deməli, elə sən xalqın, elin şairi, yazarısan. Bir insan kimi sən belə bir missiyanı öz üstündə ləyaqətlə daşdın, hörmətli əziz eloglum şair Malik Əhməd oğlu Məmmədov!

Cəbrayıldan olan Sovet ittifaqı Qəhrəmanı Cəmil Əhmədovun qardaşı Xalq yazıçısı Sabir Əhmədli vətənimizin yolunda-Qarabağımız uğrunda yeganə oğlu Məhəmmədi şəhid verdi, İstiqlal şairimiz Xəlil Rza Ulutürk də Milli Qəhrəman rütbəsinə ucalmış olan oğlu Təbriz Xəlilbəyli torpaqlarımız uğrunda şəhid verdi. Sənin atan rəhmətlik Əhməd Xankişioğlu da öz sonbəşik oğul övladı Söhrabı doğulduğumuz Dağtumas torpağında-Tumas qəbiristanlığında şəhid kimi torpağa tapşırıb məcburi köçkün

kimi gəlmişdi Abşeron torpağına. Yəni başqa sözlə, bu, o deməkdir ki, sən də elimizin-obamızın şair övladı kimi dağ cüssəli bir qardaş şəhid verdin elimizin, millətimizin, vətənimizin yolunda. Bax xalqla, ellə bu cür bir yerdə olmaqla sən də elimizin, xalqımızın içdən gələn-qandan-candan gələn şairisən, Malik. Hələ bacın Kəmalənin həyat yoldaşı-dost-doğmaca əmin oğlu olan Məzahir Məhəmmədovunu da öldüsü-qaldısı bilinmədən doğma yurda qurban verib gəldiyimizi də, məcburi köçkünlükdən az sonra bibin Güllünün oğlu, mənə sinif yoldaşım olan Vüqar Vəli oğlu Cəbrayılovu da Ağdamın Güllücə kəndində vətənimiz yolunda şəhid verdiyimizi də bura əlavə etsək, sözsöhbət çox uzanacaq, Malik qardaşım!

Bütün bunları nəyə görə sadaladım? Ona görə ki bu əlli ildə-50 yaşda nələr qazandın, nələr itirdin,-deyib soruşmaq istəyirdim səndən və sənənin özündən xəbərsiz də elə sənənin əvəzindən özüm azdan-çoxdan cavab yazdım. Həm də demək istədim ki, yəqin deyəcəksən ki, itirdiklərimiz qazandıqlarımızdan çox oldu... Amma mən bu cavabla razılaşaraq da, razılaşmayaraq da məsələyə bir başqa rakersdan yanaşib deyirəm ki, yox, Malik, qağa, əslində "itirdiklərimiz" də "qazandıqlarımız"dır. Yəni o uğurları biz cismən itirdikdə də, mənən təkcə özümü də yox, bütövlükdə vətənimizə onların təmsalında şəhid adlı övladlar qazandıq. "Torpaq, uğrunda ölən varsa, vətəndir" deyiminə rəğmən o şəhidlərimiz bizim itirdiyimiz torpaqlarımızın sadəcə coğrafi ərazilər yox, həm də şəhidlərimizin üstündə can qoyub, qoynunda uyuduqları vətənimiz olduğunu öz canları-qanları bahasına əsil vətən övladı olmaqla nümayiş etdirdilər. Bəli, igidlərimizi vətənə qurban verməklə onları bir tərəfdən də ümumi vətənin, elin övladı olaraq şəhidlər kimi təzədən qazandıq. Elə sənənin yazdığın "Dağtumas şəhidləri" adlı kitabın da bu mənəvi qazancımızın bəhrəsi olaraq yarandı.

Malik, bütün bunları 50 illik ömrün şahid olduğu hadisələr fonunda göstərmək istədim. İstədim ki, Malik Əhmədovun həyatı yaşantılarının içindən gəlib keçənləri də xatırladım, görsün ki, ömür heç də boş-boşuna "yola verilməyib", ömrün 50 ili heç də havayı yerə "yelə verilməyib". Bəli bu yola verdiyimiz-yelə verdiyimiz illərin hansı əzablardan, ağrı-acılı yaşantılardan keçdiyini anlatmaq istədim. Demək istədim ki, heç bir il, zaman əslində boş-boşuna hədəyə getməyib, o zamanın içində insan ömrü yaşayıb, dünyanın dərnləri ilə qol-boyun olub, baş-başa verib yaşayan insan ömrü, şair ömrü... Yusif Dirili və Ülviyyə İlqar qızının müəlliflikləri ilə çıxan "Malik Əhmədovun yaradıcılıq dünyası" ("Müəllim" nəşriyyatı, 2009) adlı araşdırma yönü kitabca da məhz belə bir ömür yolunun müəyyən anlarını əks etdirir.

50 il-yarım əsr. Yarım əsrin yarısı Qarabağda, yarısı "qara bağ"da (qara düyündə) keçən gənclik illəri kimi xarakterizə edərdim sənənin 50 illik ömrünü, Malik! Tanrı Qarabağımızın yolunu ~~əziz~~ "qara bağ"dan - qara tilsimdən, qara düyündən bizi qurtarsın!

Əziz qardaşım Malik Əhmədov! Yazdıqca söz uzanır, kövrəlmiş qəlbim ehtizaza gəlir, gözlərim dolub yaşarır. Bağrım çatlamamış, ürəyim çat verməmiş yazımı tamamlayım. Bir də bir qəzet yazısında çox şeyi əhatə etmək olmur. Qismət olsa, bir dəfə də başqa bir yazıda söhbət açaram. Hələlik deyib sənənin 50 illik yubileyini səmimi qəlbədən təbrik edir, uzun ömür, cansağlığı, yaradıcılıq uğurları və doğma kəndimizdə tezliklə qayıdıb yaşamağımızı arzulayıram!..

**Şakir
ALBALIYEV**

